

FIȘA DISCIPLINEI

(masterat)

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea “Ștefan cel Mare” Suceava
Facultatea	Istorie și Geografie
Departamentul	Științe umane și social-politice
Domeniul de studii	Relații internaționale și studii europene
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii/calificarea	Managementul relațiilor internaționale și al cooperării transfrontaliere

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Geopolitica frontierelor și a euroregiunilor				
Titularul activităților de curs	Conferențiar univ.dr. Florin PINTESCU				
Titularul activităților de seminar					
Anul de studiu	II	Semestrul	3	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC - complementară				DF
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DO - obligatorie (impusă), DA - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)				DO

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator	-	Proiect	-
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	Curs	28	Seminar	14	Laborator	-	Proiect	-

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	35
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	35
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	35
II d) Tutoriat	
III Examinări	3
IV Alte activități:	-

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	105
Total ore pe semestru (I+II+III+IV)	150
Numărul de credite	6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	• Nu este cazul
Competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	Notebook, videoproiector, ecran de proiecție	
Desfășurare aplicații	Seminar	Notebook, videoproiector, ecran de proiecție
	Laborator	
	Proiect	

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> - descrierea unor procese geopolitice, studiate la curs și aprofundate la seminar; - capacitatea de a transpune în practică informațiile dobândite; - abilități de cercetare, creativitate; - capacitatea de a concepe proiecte și a le derula - realizarea de conexiuni între rezultatele cunoașterii, între enunțuri teoretice și practice specifice disciplinei Geopolitica frontierelor și a euroregiunilor; - analiza critică a modelelor teoretice, ale ideilor și proceselor enunțate la curs și puse în discuție la seminar;
-------------------------	---

Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> - descrierea unor procese geopolitice, studiate la curs și aprofundate la seminar; - capacitatea de a transpune în practică informațiile dobândite; - abilități de cercetare, creativitate; - capacitatea de a concepe proiecte și a le derula - realizarea de conexiuni între rezultatele cunoașterii, între enunțuri teoretice și practice specifice disciplinei Geopolitica frontierelor și a euroregiunilor; - analiza critică a modelelor teoretice, ale ideilor și proceselor enunțate la curs și puse în discuție la seminar

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> - însușirea și valorificarea conceptelor de baza din domeniu: geopolitică, frontiere, poziție, granițe, școală geopolitică, euroregiuni - formarea de capacități necesare pentru recunoaștere, analiză și sinteză a subiectelor esențiale ale geopoliticii și geostrategiei
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> - descrierea unor procese geopolitice, studiate la curs și aprofundate la seminar; - capacitatea de a transpune în practică informațiile dobândite; - abilități de cercetare, creativitate; - capacitatea de a concepe proiecte și a le derula - realizarea de conexiuni între rezultatele cunoașterii, între enunțuri teoretice și practice specifice disciplinei Geopolitica frontierelor și a euroregiunilor; - analiza critică a modelelor teoretice, ale ideilor și proceselor enunțate la curs și puse în discuție la seminar

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Geopolitică, geostrategie, geo-economie și geografie politică. Noțiuni introductive	2	<ul style="list-style-type: none"> • prelegerea, • conversația euristică, • exercițiul, • dezbaterea, • învățarea prin descoperire, • problematizarea, • studiul de caz, • asaltul de idei, • metodele învățării gândirii critice și prin cooperare 	
Spațiu și teritorialitate	2		
Fenomenul frontierei în sociologia și geografia politică anglo-americană	2		
Abordarea frontierei în viziunea școlilor geopolitice europene	2		
Frontiera europeană. Origini, evoluție, perspective	2		
Regionalizare și federalizare în Europa	2		
Euroregiunile. Perspective geopolitice, geo-economice și geo-culturale	2		
Statul-națiune versus structurile euro-atlantice	2		
Cooperare transfrontalieră sau „ciocnirea civilizațiilor”. Abordări geopolitice	2		
Uniunea Europeană. Perspective geopolitice, geostrategice, geo-economice și geo-culturale.	2		
Dimensiunea geopolitică, geo-economică și geo-culturală a fenomenului globalizării	2		
Etnicitate versus globalizare	2		
Frontiere și globalizare	2		
Poziția geopolitică a României. Trecut, prezent, perspective.	2		

Bibliografie

*** Colecția revistei „Geopolitica. Revistă de geografie politică, geopolitică și geostrategie”, 2003-2019, București, Asociația de Geopolitică Ion Conea, Editura Top Form
 ANCEL, Jacques (1999), Frontierele românești, Pitești, Editura Domino.
 BĂDESCU, Ilie (2004), Tratat de geopolitică, București, Editura Mica Valahie.
 BĂDESCU, Ilie, DUNGACIU, Dan et al. (1995), Sociologia și geopolitica frontierei, vol. I-II, București, Editura Floare Albastră
 BODOCAN, Voicu (1997), Geografie politică, Cluj, Editura Presa Universitară Clujeană.
 BRZEZINSKI, Zbigniew (2000), Marea tablă de șah. Supremația americană și imperatiile sale geostrategice, traducere de Aureliana Ionescu, București, Editura Univers Enciclopedic.
 BURIAN, Alexandru (2008), Geopolitica lumii contemporane. Curs de lecții, ediția a II-a (revăzută și adăugită), Chișinău, CEP USM.

CHAUPRADE, Aymeric, THUAL François (2000), Dicționar de geopolitică. State, concepte, autori, traducere, notă și postfață Șerban Dragomirescu, București, Editura Corint.

COHEN, Saul Bernard (2015), Geopolitics: the Geography of International Relations, ediția a treia, Lanham et al., Rowman & Littlefield.

DUNGACIU Dan, coordonator (2017), Enciclopedia relațiilor internaționale, vol. I (A-M) – II (N-Z), București, RAO distribuție.

EZZATI, Ezzatollah (2009), Geopolitica în secolul XXI, traducerea de Seyed Akbar, Cristina Ciovarnache, Luminița Spânu, București, Editura Top Form.

FLINT, Colin, TAYLOR, Peter J. (2018), Political Geography. World-Economy, Nation State and Locality, ediția a șaptea, Routledge, Londra și New York.

FOUCHER, Michel (1988), Fronts et frontières. Un tour du monde géopolitique, Paris, Fayard.

Idem (2002), Republica europeană între istorii și geografii, Timișoara, Editura Mirton.

GUȘĂ, Cozmin (2011), Imperialism în postcomunism. Geopolitica dezordinii în fostul lagăr socialist, postfață de Dan Dungaciu, București, Adevărul Holding.

HUNTINGTON, Samuel (2012), Ciocnirea civilizațiilor și refacerea ordinii mondiale, București, Editura Litera Internațional.

IONESCU, Mihail E. (2009), Uniunea Europeană și distribuția globală a puterii: viitorul relațiilor transatlantice, în Idem, România Orientală. 160 de ani (1848-2009), București, Editura Militară.

KAHN, Sylvain (2008), Geopolitica Uniunii Europene, Chișinău, Editura Cartier.

KAPLAN, Robert D. (2014), Răzbumarea Geografiei. Ce ne spune harta despre conflictele viitoare și lupta împotriva destinului, traducere din limba engleză de Mihnea Gafița, Prefață la ediția în limba română de Paul Dobrescu, București, Editura Litera.

NEGUȚ, Silviu (2005), Introducere în geopolitică, București, Editura Meteor Press

Idem (2008), Geopolitica. Universul puterii, București, Editura Meteor Press.

PINTESCU, Florin (2010), USA, Russia and the Geopolitical Theatre in the South-Eastern Europe: The Place of Romania, în „Codrul Cosminului”, XVI, 2010, No. 2.

Idem (2011), Relațiile bilaterale dintre Republica Moldova și România în perioada 2000-2010. Considerații geoeconomice și geostrategice în „Revista moldovenească de drept internațional și relații internaționale”, Chișinău, nr. 3 (21), 2011.

Idem (2015), Relațiile româno-germane în perioada 1990-2014. Aspecte geo-economice și geopolitice, în Materialele Simpozionului internațional „România între Orient și Occident”, ediția a V-a, Fălticeni (jud. Suceava), 1 noiembrie 2014, secțiunea Istorie, f.l., Editura Little Lamb

Idem (2017), Relațiile româno-ruse în perioada 1991 – prezent. Considerații geoculturale, în Vasiliu Anișor, Palaghia Radion, Deleanu Elena (coordonatori), România între Occident și Orient. România în relațiile internaționale, Iași, Gulliver Publishing. Volum cu materialele ediției a VII-a a Simpozionului științific internațional „România între Occident și Orient”.

Idem (2019), Politicile SUA, Germaniei și Rusiei în spațiul românesc (1990-2018). Considerații geoeconomice, geoculturale și geostrategice, Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun.

SEIȘANU, Romulus (1996), Principiul naționalităților. Originile, evoluția și elementele constitutive ale naționalității, ediția a doua, București, Editura Albatros.

SEREBRIAN, Oleg (2006), Dicționar de geopolitică, Iași, Editura Polirom.

SIMILEANU, Vasile, SĂGEATĂ, Radu (2009), Geopolitica României, București, Editura Top Form.

Bibliografie minimală

BĂDESCU, Ilie, DUNGACIU, Dan et al. (1995), Sociologia și geopolitica frontierei, vol. I-II, București, Editura Floare Albastră

CHAUPRADE, Aymeric, THUAL, François (2000), Dicționar de geopolitică. State, concepte, autori, traducere, notă și postfață Șerban Dragomirescu, București, Editura Corint.

COHEN, Saul Bernard (2015), Geopolitics: the Geography of International Relations, ediția a treia, Lanham et al., Rowman & Littlefield.

EZZATI, Ezzatollah (2009), Geopolitica în secolul XXI, traducerea de Seyed Akbar, Cristina Ciovarnache, Luminița Spânu, București, Editura Top Form.

HUNTINGTON, Samuel (2012), Ciocnirea civilizațiilor și refacerea ordinii mondiale, București, Editura Litera Internațional

KAHN, Sylvain (2008), Geopolitica Uniunii Europene, Chișinău, Editura Cartier.

PINTESCU, Florin (2019), Politicile SUA, Germaniei și Rusiei în spațiul românesc (1990-2018). Considerații geoeconomice, geoculturale și geostrategice, Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun.

SEIȘANU, Romulus (1996), Principiul naționalităților. Originile, evoluția și elementele constitutive ale naționalității, ediția a doua, București, Editura Albatros.

SEREBRIAN, Oleg (2006), Dicționar de geopolitică, Iași, Editura Polirom.

SIMILEANU, Vasile, SĂGEATĂ, Radu (2009), Geopolitica României, București, Editura Top Form.

Aplicații (Seminar/laborator/proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
---------------------------------------	---------	-------------------	------------

Frontiera – fenomen social total	2	<ul style="list-style-type: none"> • conversația euristică, • exercițiul, • dezbateră, • învățarea prin descoperire, • problematizarea, • studiul de caz, • asaltul de idei, • metodele învățării gândirii critice și prin cooperare 	
Spațiu vital” și „spațiu de securitate” în teoria frontierelor	2		
Frontiera și „spiritul naționalităților”	2		
Frontiera și blocurile etno-lingvistice	2		
Frontiere etnice, politice, economice și culturale	2		
Fenomenul frontierei în geopolitica statului de dominație	2		
Fenomenul frontierei și teoriile modernizării	2		
Bibliografie			
<p>*** Colecția revistei „Geopolitica. Revistă de geografie politică, geopolitică și geostrategie”, 2003-2019, București, Asociația de Geopolitică Ion Conea, Editura Top Form</p> <p>ANCEL, Jacques (1999), Frontierele românești, Pitești, Editura Domino.</p> <p>BĂDESCU, Ilie (2004), Tratat de geopolitică, București, Editura Mica Valahie.</p> <p>BĂDESCU, Ilie, DUNGACIU, Dan et al. (1995), Sociologia și geopolitica frontierei, vol. I-II, București, Editura Floare Albastră</p> <p>BODOCAN, Voicu (1997), Geografie politică, Cluj, Editura Presa Universitară Clujeană.</p> <p>BRZEZINSKI, Zbigniew (2000), Marea tablă de șah. Supremația americană și imperatiile sale geostrategice, traducere de Aureliana Ionescu, București, Editura Univers Enciclopedic.</p> <p>BURIAN, Alexandru (2008), Geopolitica lumii contemporane. Curs de lecții, ediția a II-a (revăzută și adăugită), Chișinău, CEP USM.</p> <p>CHAUPRADE, Aymeric, THUAL François (2000), Dicționar de geopolitică. State, concepte, autori, traducere, notă și postfață Șerban Dragomirescu, București, Editura Corint.</p> <p>COHEN, Saul Bernard (2015), Geopolitics: the Geography of International Relations, ediția a treia, Lanham et al., Rowman & Littlefield.</p> <p>EMANDI, Emil I., BUZATU Gh., CUCU, Vasile S. (editori), – 1994 – Geopolitica, vol. I, Iași, Editura Glasul Bucovinei</p> <p>DUGHIN, Aleksandr, Bazele geopoliticii, vol. 1, Viitorul geopolitic al Rusiei, București, Editura Eurasiatica, 2011-2012</p> <p>DUNGACIU Dan, coordonator (2017), Enciclopedia relațiilor internaționale, vol. I (A-M) – II (N-Z), București, RAO distribuție.</p> <p>EZZATI, Ezzatollah (2009), Geopolitica în secolul XXI, traducerea de Seyed Akbar, Cristina Ciovarnache, Luminița Spănu, București, Editura Top Form.</p> <p>FLINT, Colin, TAYLOR, Peter J. (2018), Political Geography. World-Economy, Nation State and Locality, ediția a șaptea, Routledge, Londra și New York.</p> <p>FOUCHER, Michel (1988), Fronts et frontières. Un tour du monde géopolitique, Paris, Fayard.</p> <p>Idem (2002), Republica europeană între istorii și geografii, Timișoara, Editura Mirton.</p> <p>GUȘĂ, Cozmin (2011), Imperialism în postcomunism. Geopolitica dezordinii în fostul lagăr socialist, postfață de Dan Dungaci, București, Adevărul Holding.</p> <p>HUNTINGTON, Samuel (2012), Ciocnirea civilizațiilor și refacerea ordinii mondiale, București, Editura Litera Internațional.</p> <p>IONESCU, Mihail E. (2009), Uniunea Europeană și distribuția globală a puterii: viitorul relațiilor transatlantice, în Idem, România Orientală. 160 de ani (1848-2009), București, Editura Militară.</p> <p>KAHN, Sylvain (2008), Geopolitica Uniunii Europene, Chișinău, Editura Cartier.</p> <p>KAPLAN, Robert D. (2014), Războiul Geografiei. Ce ne spune harta despre conflictele viitoare și lupta împotriva destinului, traducere din limba engleză de Mihnea Gafița, Prefață la ediția în limba română de Paul Dobrescu, București, Editura Litera.</p> <p>NEGUȚ, Silviu (2005), Introducere în geopolitică, București, Editura Meteor Press</p> <p>Idem (2008), Geopolitica. Universul puterii, București, Editura Meteor Press.</p> <p>NEGUȚ, Silviu, CUCU Vasile, VLAD Liviu Bogdan (2004), Geopolitica României, Târgoviște, Editura Transversal.</p> <p>PINTESCU, Florin (2010), USA, Russia and the Geopolitical Theatre in the South-Eastern Europe: The Place of Romania, în „Codrul Cosminului”, XVI, 2010, No. 2.</p> <p>Idem (2011), Relațiile bilaterale dintre Republica Moldova și România în perioada 2000-2010. Considerații geo-economice și geostrategice în „Revista moldovenească de drept internațional și relații internaționale”, Chișinău, nr. 3 (21), 2011.</p> <p>Idem (2015), Relațiile româno-germane în perioada 1990-2014. Aspecte geo-economice și geopolitice, în Materialele Simpozionului internațional „România între Orient și Occident”, ediția a V-a, Fălticeni (jud. Suceava), 1 noiembrie 2014, secțiunea Istorie, f.l., Editura Little Lamb</p>			

Idem (2019), *Politicile SUA, Germaniei și Rusiei în spațiul românesc (1990-2018). Considerații geoeconomice, geoculturale și geostrategice*, Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun.
 SEIȘANU, Romulus (1996), *Principiul naționalităților. Originile, evoluția și elementele constitutive ale naționalității*, ediția a doua, București, Editura Albatros.
 SEREBRIAN, Oleg (2006), *Dicționar de geopolitică*, Iași, Editura Polirom.
 SIMILEANU, Vasile Radu Săgeată (2009), *Geopolitica României*, București, Editura Top Form.

Bibliografie minimală

BĂDESCU, Ilie, DUNGACIU, Dan et al. (1995), *Sociologia și geopolitica frontierei*, vol. I-II, București, Editura Floare Albastră
 CHAUPRADE, Aymeric, THUAL, François (2000), *Dicționar de geopolitică. State, concepte, autori, traducere, notă și postfață* Șerban Dragomirescu, București, Editura Corint.
 COHEN, Saul Bernard (2015), *Geopolitics: the Geography of International Relations*, ediția a treia, Lanham et al., Rowman & Littlefield.
 EZZATI, Ezzatollah (2009), *Geopolitica în secolul XXI*, traducerea de Seyed Akbar, Cristina Ciovarnache, Luminița Spânu, București, Editura Top Form.
 HUNTINGTON, Samuel (2012), *Ciocnirea civilizațiilor și refacerea ordinii mondiale*, București, Editura Litera Internațional.
 KAHN, Sylvain (2008), *Geopolitica Uniunii Europene*, Chișinău, Editura Cartier.
 PINTESCU, Florin (2019), *Politicile SUA, Germaniei și Rusiei în spațiul românesc (1990-2018). Considerații geoeconomice, geoculturale și geostrategice*, Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun.
 SEIȘANU, Romulus (1996), *Principiul naționalităților. Originile, evoluția și elementele constitutive ale naționalității*, ediția a doua, București, Editura Albatros.
 SEREBRIAN, Oleg (2006), *Dicționar de geopolitică*, Iași, Editura Polirom.
 SIMILEANU, Vasile Radu Săgeată (2009), *Geopolitica României*, București, Editura Top Form.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- Programul este autorizat de către Ministerul Educației și Cercetării, iar disciplina asigură competențele și aptitudinile care răspund nevoilor asociațiilor profesionale și angajatorilor publici și privați din domeniu.
- Aptitudinile și competențele pe care conținutul disciplinei le asigură cursanților se regăsesc cuprinse în clasificarea ocupațiilor din România (Nomenclatorul COR).

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	- cunoașterea terminologiei și noțiunilor de bază a disciplinei; - cunoașterea principalelor curente și școli de gândire; - capacitatea de a interpreta fenomene și fapte ce privesc geopolitica românească și europeană; - parcurgerea principalelor lucrări din bibliografia disciplinei	Examen oral, bilete cu două subiecte.	50%
Seminar	- cunoașterea terminologiei și noțiunilor de bază a disciplinei; - cunoașterea principalelor curente și școli de gândire; - capacitatea de a interpreta fenomene și fapte ce privesc geopolitica românească și europeană; - parcurgerea principalelor lucrări din bibliografia disciplinei	Prezentarea în echipă și individual a două teme de seminar	50%
Laborator			
Proiect			
Standard minim de performanță			
- cunoașterea problemelor de bază din domeniu; - participarea la minimum 4 seminarii; - prezentarea a minimum un referat la seminar.			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
23.09.2021	Conf.univ.dr. Florin PINTESCU 	Conf.univ.dr. Florin PINTESCU

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
27.09.2021	Lect.univ.dr. Marcela ȘLUSARCIUC
Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
27.09.2021	Conf.univ.dr. Florin PINTESCU